

Управління ризиками під час проведення аудиту на підприємстві

Анастасія Морозова,

здобувач вищої освіти спеціальності 051 Економіка
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *аудиторська діяльність супроводжується багатьма ризиками, які можуть вплинути на якість аудиту та достовірність висновків. Управління аудиторськими ризиками передбачає виявлення, оцінку та мінімізацію загроз, пов'язаних із недостовірною фінансовою звітністю, шахрайством або неналежним внутрішнім контролем. Використання сучасних методів оцінки ризиків дозволяє аудиторам ефективно реагувати на потенційні загрози та забезпечувати об'єктивність аудиту.*

Ключові слова: *аудит, ризик-менеджмент, фінансова звітність, внутрішній контроль, оцінка ризиків, шахрайство, управління підприємством.*

У процесі проведення аудиту існує багато ризиків, які впливають на об'єктивність і достовірність аудиторських висновків. Ці ризики включають спотворення інформації, невідповідний рівень внутрішнього контролю, шахрайство та людський фактор. Відсутність ефективного управління ризиками може призвести до фінансових втрат, недовіри інвесторів і регулятивних санкцій. Тому актуальним питанням є розробка та впровадження ефективних методів оцінки та мінімізації ризиків у процесі аудиту.

Дослідженню процесу управління ризиками підприємства присвячено роботи як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників: О. Бунда, Д. Драгочинська, О. Редько, К. Редько, В. Рудницький, Г. Рзаєв, К. Утенкова та інші. Аналіз результатів досліджень науковців свідчить про значний прогрес у вивченні таких актуальних питань, як сутність аудиту та його вплив на діяльність компанії, удосконалення методології внутрішнього аудиту. Однак питання управління ризиками в процесі аудиту є надзвичайно важливим і потребує подальших досліджень.

Слід зазначити, що управління ризиками – це специфічна діяльність, спрямована на зменшення впливу ризику на результати діяльності підприємства або компанії. Найважливіші рішення, які доводиться приймати підприємцям, визначаються рівнем ризику, прийнятного для підприємства [1].

Під ризиком у сучасній господарській практиці розуміють втрати через помилкові управлінські рішення, прийняті в результаті нерозуміння економічних, політичних, соціальних та інших чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, в якому функціонує підприємство. Розуміння цієї

реальності через деталізацію та узагальнення інформаційних потоків за різними ознаками стає можливим завдяки використанню інформаційної бази системи бухгалтерського обліку. Належна оцінка ризиків дозволяє керівникам підприємств якісно і кількісно виміряти ступінь розбіжності результатів, а також виявити фактори ризику по кожному з напрямків діяльності та їх комплексу. Таким чином, механізм оцінки ризиків є складовою механізму управління як цілісної та динамічно функціонуючої системи, спрямованої на виявлення та вимірювання ризиків у процесі здійснення низки операційних, фінансових та інвестиційних заходів у сучасній виробничій системі [2].

Процес проведення аудиту безперервності включає такі складові: цілі (аудит відповідності нормативно-правовій базі, попередня оцінка ризиків переривання діяльності); план аудиту (розуміння діяльності, попередній аналітичний огляд, оцінка аудиторських ризиків); організаційно-методичне забезпечення аудиту (регуляторне законодавство, стандарти звітності та аудиту, інформаційне забезпечення аудиту); процедури та узагальнення результатів аудиту (аналіз бізнес-ризиків, оцінка життєздатності), методичне забезпечення аудиту), процедури та узагальнення результатів аудиту (аналіз бізнес-ризиків, оцінка фінансової стійкості).

Основою для проведення аудиту підприємства є взаємопов'язаність таких факторів, як фінансові інтереси підприємства, середовище, в якому існують ризики та потенційні загрози реалізації цих інтересів, і загалом потенціал ресурсів підприємства для забезпечення прогнозування, раннього попередження, запобігання та усунення ризиків. Такий підхід дозволяє підприємству ефективно здійснювати свою фінансово-господарську діяльність на основі дієвих заходів контролю в періоди зменшення вхідних грошових потоків від інвесторів, постачальників, клієнтів тощо [3].

Основна мета ризик-менеджменту це зробити управління компанією більш ефективним, враховуючи ризики. Деякі ризики потрібно зменшити, деякі-прийняти, а деякі, навпаки, збільшити. На даному етапі можна сказати, що саме управління ризиками включає наступні ключові елементи компанії, такі як розробка та впровадження програми управління ризиками. Програма управління ризиками безпосередньо передбачає не тільки економічно обґрунтовані рекомендації для компанії, але й заходи, спрямовані на зниження загального рівня бізнес-ризиків до прийняттого рівня.

Ризик-менеджмент – це системний підхід до виявлення, аналізу, мінімізації та моніторингу ризиків. З вищесказаного про ризик-менеджмент можна зробити висновок, що програма управління ризиками для управління бізнес-ризиками включає системний підхід, процесний підхід, ситуаційний підхід і, як метод, що використовується на практиці, підхід ієрархічного аналізу. Не завжди можливо зменшити ризики і при цьому врахувати всі ситуації, в яких працює компанія [4].

Під час аудиту існує ризик суб'єктивного професійного судження, особливо у випадках, коли є ймовірність припинення діяльності підприємства в найближчому майбутньому. Виявлення ризиків, пов'язаних зі зниженням

фінансової стійкості, здійснюється за допомогою експертних методів оцінювання. Відповідно до запропонованої методики аудиту, оцінка ризику зниження фінансової спроможності підприємств передбачає аналіз таких показників: зниження прибутковості, неплатоспроможність, втрати через непогашену дебіторську заборгованість, а також знецінення фінансових інвестицій.

Отже, управління ризиками в процесі аудиту є важливим аспектом забезпечення достовірності фінансової інформації та ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Хоча аналіз наукових досліджень свідчить про значний прогрес у розумінні природи аудиту, питання оцінки та зменшення ризиків потребують подальших досліджень та вдосконалення методологічних підходів. Ефективне управління ризиками вимагає системного підходу, що включає аналіз, моніторинг та застосування контрзаходів для зменшення потенційних загроз. Інтеграція ризик-менеджменту в загальну стратегію компанії сприяє підвищенню її конкурентоспроможності, зменшенню фінансових втрат та забезпеченню стабільності розвитку. Таким чином, розробка ефективної програми управління ризиками є невід'ємним елементом успішного управління підприємством і сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів, партнерів та регуляторних органів.

Список використаних джерел:

1. Bashynska I. O. Using SMM by industrial enterprises. *Aktualni Problemy Ekonomiky Actual Problems in Economics*, 12 (186), С. 360-369.
2. Мехеда Н. Г. Основні методи нейтралізації фінансових ризиків на підприємстві. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/> (дата звернення: 01.03.2025)
3. Рудницький В. С., Бунда О. Процедури моделювання та прийняття рішень в процесі аудиту : монографія. Львівська комерційна академія. 2009. С. 216
4. Bashynskaya Irina, Filippova Irina. World Experience in Creation the Corporate Sales Manual as Internal Instrument of Marketing Communications of Industrial Enterprise. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. № 5. Тернопіль : ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2012. С. 234–240.

Abstract: *audit activities are accompanied by many risks that may affect the quality of the audit and the reliability of the conclusions. Audit risk management involves identifying, assessing and minimizing threats related to unreliable financial statements, fraud or inadequate internal control. The use of modern risk assessment methods allows auditors to respond effectively to potential threats and ensure the objectivity of the audit.*

Keywords: *audit, risk management, financial reporting, internal control, risk assessment, fraud, business management.*

Науковий керівник:

Хилько І.І.,

старший викладач кафедри економічної кібернетики,

УДК 631.95:632.51

Використання нейромережі YOLO для автоматичного виявлення бур'янів на полях

Олег Перепьолкін,

здобувач вищої освіти спеціальності 122 Комп'ютерні науки

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: сучасні технології штучного інтелекту активно змінюють сільське господарство, забезпечуючи нові рішення для автоматизації. В цій роботі розглядається одна з найбільш перспективних технологій – нейромережа YOLO, яка використовується для виявлення бур'янів серед культурних рослин..

Ключові слова: штучний інтелект у сільському господарстві, YOLO (You Only Look Once), виявлення бур'янів, точне землеробство, автоматизовані сільськогосподарські машини.

Сучасний розвиток технологій та штучного інтелекту активно змінює різні сфери економіки, зокрема сільське господарство. Одним із важливих викликів у цій галузі є ефективне виявлення та усунення бур'янів, що впливають на врожайність та якість продукції. Для вирішення цієї проблеми активно використовуються алгоритми машинного зору, зокрема нейромережі сімейства YOLO (You Only Look Once). YOLO є однією з найшвидших і найточніших моделей глибокого навчання для детекції об'єктів у реальному часі. Її застосування в сільському господарстві дозволяє розпізнавати бур'яни серед культурних рослин і цілеспрямовано обробляти тільки уражені ділянки.

YOLO – це архітектура нейронної мережі, яка була вперше представлена Джозефом Редмонном у 2015 році. Вона відрізняється від попередніх методів детекції тим, що обробляє зображення в один прохід, на відміну від традиційних R-CNN, які виконують регіональне розпізнавання та класифікацію в кілька етапів. В таблиці наведено кілька основних етапів розвитку YOLO.

Одним з найбільш перспективних застосувань YOLO є роботизовані системи обприскування. Дрони та автономні роботи, оснащені камерами та YOLO, можуть аналізувати поле та обприскувати лише ті ділянки, де знаходяться бур'яни. Цей цілеспрямований підхід не лише знижує загальні витрати на гербіциди, але й мінімізує їхній вплив на культурні рослини. Завдяки таргетованому обприскуванню, яке забезпечує точність у розподілі хімічних засобів, фермери можуть зменшити їх використання на 30-50%. Наприклад, дрон може просканувати поле фермера та визначити певні «гарячі точки» з бур'янами, тим самим оптимізуючи застосування гербіцидів і обмежуючи хімічну експозицію для некультурних рослин.